



Torre de la Manresana i el seu entorn paisatgístic. Fotografia de Jordi Gironès

### Geografia i medi natural

La torre de la Manresana es troba situada molt a prop de la vila de Prats de Rei i al bellmig de l'altiplà de Calaf en una perllongació de la serra de Rubió per la banda nord. Aquesta torre es complementa defensivament amb els castells de Boixadors, al nord-est, el de Calaf, al nord-oest i ben a prop, i el de Rubió, al sud.

### La història

Tot i que l'any 945 es tenen les primeres notícies d'un indret del terme, el nom de la Manresana no es documenta fins l'any 1012 i el terme no apareix organitzat com a castell fins el 1034. Inicialment, el domini de la fortalesa era de la família Balsareny, que el posseïa en alou. En formar-se el terme de la vila dels Prats de Rei, sembla que el castell hi va quedar integrat i va canviar el nom pel de castell de Prats o Prats de la Manresana, tal com es coneix per uns documents del 1276.



Entre els anys 1980 i 1982, el Ministeri de Cultura i la Generalitat de Catalunya van dur a terme la restauració de les restes del castell.

## L'edifici

Ben visible des de la carretera, la resta més destacable del castell és la imponent torre mestra, que es troba en un estat de conservació excel·lent. Bastida al final del s. XI o l'inici del s. XII, s'alça envoltada per unes despulles que corresponen a fragments de la muralla, un conjunt de murs d'antigues dependències annexes a la torre, i una petita edificació coberta amb volta de pedra a plec de llibre.

La torre, d'uns 21 m d'alçària, té un pla circular d'uns 7 m de diàmetre extern, i es dividia en tres compartiments. El gruix del mur a la base és d'uns 215 cm, però va perdent amplària en cada pis, de manera que es guanya espai intern. Els dos primers compartiments devien quedar separats per un sostre de fusta fet amb bigues i llates. El tercer, que encara es conserva, és cobert per una cúpula de pedra sobre la qual recolza un terrat protegit per un ampit que corona la torre. Aquesta coberta és obrada amb blocs de pedra només desbastats, col·locats en filades concèntriques que van tancant la volta. En un costat hi ha una obertura que permet accedir al terrat.

La porta d'entrada, acabada en un arc de mig punt adovellat, és oberta al primer pis, a uns 11 m del nivell del sòl. Hi podem accedir per una escala exterior metàl·lica, de cargol, i des d'aquest primer pis s'arriba directament al capdamunt per una altra escala metàl·lica.



Interior de la torre. Fotografia de Jordi Gironès

Tret de la porta, no hi ha cap altra obertura. L'aparell de la torre s'ha fet amb carreus ben carejats i relativament polits, que es disposen en filades horitzontals.

Nota: escrit extret íntegrament del volum Anoia de les guies de la Catalunya Romànica d'Editorial Pòrtic, juny 1999.

Jordi Gironès Vilardebò  
febrer de 2008